

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦІНОУТВОРЕННЯ

Каталог 3 вибіркових дисциплін

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
ОПП Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 22 грудня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2024-2025 н.р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Ціноутворення
Викладач (-і)	Мигович Тетяна Михайлівна, доц., к.е.н., доц. кафедри фінансів
Контактний телефон викладача	+380500256087
Е-mail викладача	tetiana.myhovyach@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/cfb95564dd7281f2f09b
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри https://kptpe.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес розробки та реалізації цінової політики із використанням витратного та маркетингового підходу, факторів впливу на ціни та ціноутворення, механізм ціноутворення на нові та традиційні товари, математичного обґрунтування необхідних складових ціни, ознайомлення з основами державного регулювання ціноутворення.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є висвітлення комплексу теоретичних знань і практичних навичок з питань формування цін та розробки цінової політики.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни згідно з вимогами освітньої програми є формування у майбутніх спеціалістів уявлення про економічні, політичні, соціальні та психологічні фактори формування ціни, економічного потенціалу підприємства з метою здійснення ефективної цінової політики та надання практичних навичок в обґрунтуванні цінової політики підприємств, освоєнні техніки розрахунку різних видів цін.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Програмні компетентності</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>Результати навчання</p> <p>Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.</p> <p>Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких структур.</p> <p>Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.</p>	
5. Організація навчання	
Обсяг навчальної дисципліни 90 год.	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
практичні заняття	16
самостійна робота	58

Ознаки навчальної дисципліни						
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)			Нормативний / вибірковий	
3	076 Підприємництво та торгівля	2			вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни						
Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практичні	самостій на робота	лекції	практичні	самостійна робота
ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ КОНЦЕПЦІЇ І СУТНІСТЬ ЦІНИ	2	2	6	1		8
ТЕМА 2. ЦІНОУТВОРЕННЯ ТА СИСТЕМА ЦІН	2	2	6	1	2	8
ТЕМА 3. ЦІНОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА	2	2	6	1		8
ТЕМА 4. МЕТОДИ РИНКОВОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ	2	2	6	1	2	8
ТЕМА 5. ВСТАНОВЛЕННЯ ЦІН НА ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНІ ТОВАРИ І НЕЛІНІЙНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ	2	2	6	1		8
ТЕМА 6. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦІНОУТВОРЕННЯ	2	2	6	1	2	8
ТЕМА 7. ЦІНИ І ЦІНОУТВОРЕННЯ В ЗОВНІШНІЙ ТОРГІВЛІ	2	2	6	1		8
ТЕМА 8. ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ОКРЕМИХ СЕГМЕНТАХ РИНКУ	2	2	6	1	2	8
Індивідуальне завдання			10			10
Усього годин	16	16	58	8	8	74
6. Система оцінювання курсу						
Загальна система оцінюванн я навчальної дисциплін и	100 балів – (50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен)					

Поточне тестування та самостійна робота			Екзамен (Підсумкова робота)	Сума балів з навчальної дисципліни
Модуль 1	Модуль 2			
Поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне завдання		
Усне опитування, тестування	Тестування	Презентація	Тестування	
20 балів	20 балів	10 балів		
50 балів			50 балів	100

Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою

Шкала оцінювання для екзамену			
університетська	національна		шкала ECTS (ECTS)
90 – 100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D
50-59			E
26-49	2	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1-25		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання – (ІЗ) “Ціноутворення брендів” (Студент самостійно обирає бренд та описує його та ціноутворення на його продукцію).</p> <p>Індивідуальні завдання (ІЗ) виконується у вигляді презентації до 5 слайдів з вказанням назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця. Розподіл завдань здійснює викладач в межах групи або лекційного потоку (згідно порядкового номеру чи іншим способом (можна використати метод роботи в малих групах), координатор староста,</p> <p>Оформляють ІЗ у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін. (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту).</p> <p>Максимальна оцінка за ІЗ становить 10 балів.</p>
----------------------------	---

Семінарські заняття	<p>Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять (або тестування в системі дистанційного навчання) сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).</p> <p>Поточне тестування по окремих темах може проводитись у системі дистанційного навчання – результат відображається у відсотках, максимум 100%.</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу.</p>				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Оцінка</th> <th>Умови отримання оцінки</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5 «відмінно»</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що </td> </tr> </tbody> </table>	Оцінка	Умови отримання оцінки	5 «відмінно»	<ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що
Оцінка	Умови отримання оцінки				
5 «відмінно»	<ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що 				

		вивчаються; - правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається.
	4 «добре»	- студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; - недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.
	3 «задовільно»	- студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; - відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; - не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається; - допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; - студент виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце замінки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; - викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.
	2 «незадовільно»	- студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; - виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього - повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.
Вимоги до контрольної роботи	Контрольна робота проводиться на практичному занятті у формі усного опитування термінів та понять з дисципліни (або тестування).	
Самостійна робота	Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю за самостійною роботою (КСР) проходить тестування в системі дистанційного навчання. Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,1. Максимальна оцінка за тестування становить 10 балів.	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за три змістові модулі (ЗМ): ЗМ 1. Поточний контроль (1-20 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (1-20 балів). ЗМ 3. Індивідуальне завдання (1-10 балів). Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу	

	<p>декана факультету за заявою, погодженою з кафедрою підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковою формою контролю є екзамен, який проводиться у тестовій формі.</p> <p>Структура екзаменаційного білета: 25 тестових питань у системі дистанційного навчання університету (d-learn.ru.if.ua). Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,5.</p> <p>Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.</p> <p>В умовах карантину чи військового стану ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM.</p> <p>Повторне складання заліку допускається не більше двох разів з кожної дисципліни:</p> <p>один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.</p> <p>Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p>Письмові роботи навчальної дисципліни це тестування, контрольна робота, самостійна робота – індивідуальне завдання.</p> <p>Академічна доброчесність при вивченні навчальної дисципліни відповідає принципу академічної доброчесності Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 29 грудня 2015 року. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з навчального закладу; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання.</p> <p>Відвідування занять є обов'язковим елементом вивчення дисципліни, за винятком пропусків за поважної причини.</p> <p>Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри (співбесіда, реферат).</p> <p>Поточні незадовільні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15 2. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 3. Митний кодекс України [Електронний ресурс] URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17 	

4. Про ціни та ціноутворення : закон України від 12 червня 2012 № 5007-VI [URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text)
5. Агеєв Є.А., [Шахмотова Т.В.](#) Ціноутворення: теорія та практикум. К., 2021. 376 с.
6. Корінев В. П., Корецький М. Х., Дацій О. І. Маркетингова цінова політика. Навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 200 с.
7. Колесников О. В. Ціноутворення. Навчал. посібник. Видання 4-е. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 156 с
8. Круш П.В. Ціноутворення: підручник для студ. спеціальності 051 «Економіка» / Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 292 с.
9. Літвінов Ю. І., Літвінова Т. Ціноутворення в умовах ринку. Навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 400 с.
- 10.Макаренко Н.О., Лищенко М.О. Маркетингове ціноутворення. Теоретичні основи: навч. посіб. Буринь: ПП «Буринська районна друкарня», 2020. 129 с.
- 11.Мигович Т.М. Ціноутворення: навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2018. 96 с.
- 12.Мигович Т.М. Методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять з дисципліни «Ціноутворення» . Івано-Франківськ, 2019. 42 с.
- 13.Мигович Т.М. Методичні рекомендації для організації самостійної роботи студентів з дисципліни «Ціноутворення» . Івано-Франківськ, 2019. 64 с.
- 14.Окландер М. А., Чукурна О. П. Маркетингова цінова політика. Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 284 с.
15. Mishustina, T., Kravchenko, A., Poprotskyu, O., Myhovych, T., Artemchuk, L., Vasylenko, O. (2022). Fair Competition for Business in the Field of Information and Communication Technologies in the Era of Postcontemporary Society Economy. *Postmodern Openings*, 13(2), 321- 333. <https://doi.org/10.18662/po/13.2/456>

Тетяна Мигович

Доцент кафедри фінансів